

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Основи психометрики

Шифр та назва спеціальності

053 – Психологія

Освітня програма

Психологія

Рівень освіти

Магістр

Семестр

2

Інститут

ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна (301)

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова)

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Книш Анастасія Євгенівна

Anastasiia.Knysh@khpі.edu.ua

Кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами НТУ «ХПІ».

Досвід роботи – 13 років. Автор понад 80 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Психологічні основи коучінгу», «Основи психометрики», «Практики підтримання ментального здоров'я», «Психотехнології в діяльності HR менеджера».

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/portfolio-knish-anastasiyi-uevgeniyivni/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна «Основи психометрики» спрямована на розвиток знань і навичок розробки та валідації інструментів психологічної діагностики. Дисципліна зосереджена на вивченні статистичних показників та процедур перевірки якості психодіагностичних інструментів.

Мета та цілі дисципліни

Метою дисципліни є: – вивчення теоретичних основ та практичних прийомів оцінки якості психодіагностичного інструменту, а також розвитку уявлень майбутніх психологів про можливості статистики в оцінки індивідуально-психологічних характеристик.

Формат занять

Лекції, практичні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Результати навчання

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі,

Оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх,

Отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР12. Впроваджувати інноваційні технології та методи індивідуальної та групової психологічної допомоги з використанням інноваційних психотехнологій та сучасних психодіагностичних методик

ПР 13. Здійснювати планування та проведення процедури професійного відбору та адаптації персоналу з використанням результатів сучасних науково обґрунтованих методів

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 16 год., практичні роботи – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Успішне проходження курсу не вимагає попередньої підготовки.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На лекційних заняттях використовуються: розповідь, пояснення, демонстрація, дискусія.

На практичних роботах студенти виконують індивідуальні завдання з метою перевірки валідності та надійності психодіагностичної методики. В ході виконання індивідуальних завдань студенти використовують пакети прикладних програм Microsoft Excel, IBM SPSS 21.0, Google Sheets.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практична робота, групові обговорення, контрольні роботи.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Навчальні матеріали доступні студентам в хмарному середовищі Google Disk.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Вступ. Психометрика, її задачі та сфери застосування.

Тема 2. Психологічних тест. Поняття тесту, види тестів. Етапи створення та перевірки якості тестів.

Тема 3. Описова статистика. Показники описової статистики та можливості їх використання при оцінці якості тесту. Середнє арифметичне, стандартне відхилення, мода та медіани.

Тема 4. Валідність тесту. Поняття валідності, види валідності. Етапи перевірки валідності тесту. Математична статистика при оцінці валідності тесту.

Тема 5. Надійність тесту. Поняття надійності. Етапи перевірки надійності тесту. Математична статистика при оцінці надійності тесту.

Тема 6. Узгодженість тесту. Поняття узгодженості, історія розвитку методів дослідження узгодженості тесту. Альфа-Кронбаха та можливості її використання при оцінці узгодженості тесту.

Тема 7. Факторний аналіз в психометриці. Поняття факторного аналізу, види факторного аналізу. Можливості використання експлораторного та конфірматорного факторного аналізу при оцінці якості тест.

Тема 8. Психометрика в освітніх тестах. Цілі та можливості використання психометричних тестів в освіті. Вимоги до якісного освітнього тесту.

Теми практичних занять

Тема 1. Визначення ознак якісного з точки зору психометрики психодіагностичного тесту.

Тема 2. Аналіз структури психодіагностичного тесту.

Тема 3. Практика підрахунку показників описової статистики з використанням пакетів прикладних програм Microsoft Excel, IBM SPSS 21.0, Google Sheets.

Тема 4. Перевірка валідності тесту з використанням кореляційного аналізу.

Тема 5. Перевірка надійності результатів психодіагностичного тесту з використанням параметричних та непараметричних критеріїв порівняння.

Тема 6. Практика використання Альфи-Кронбаха.

Тема 7. Практика використання факторного аналізу для визначення структури психодіагностичного тесту.

Тема 8. Практика розробки освітнього тесту.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Самостійна робота студента зводиться до опрацювання лекційного матеріалу, підготовці до практичних занять, виконання розрахункового завдання.

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті, підручники) для самостійного вивчення та аналізу, підготовки до лекційних, практичних та практичних занять.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Мельничук, О. Б. Психологічна діагностика [Текст] : навч. посіб. для студ. подвійних спец. із спец. "Практична психологія" / О. Б. Мельничук. - К. : Каравела. – 2013. - 316 с.

2. Психодіагностика. Психологічний практикум : навч. посіб. / Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І. – Львів : Сполом. – 2015. – 464 с.

3. Тітов Е.Г. Елементи практичної психометрики : навч. посіб. / І.Г. Тітов. – К. : Видавничий дім «КОНДОР». – 2018. – 128 с.

4. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. — Харків: НТУ «ХПІ». – 2018. — 246 с.

5. Raykov, T., & Marcoulides, G. A. Introduction to psychometric theory. Routledge. – 2011.
6. Kline, P. A handbook of test construction (psychology revivals): introduction to psychometric design. Routledge. – 2015.

Додаткова література

1. Kline, P. A handbook of test construction (psychology revivals): introduction to psychometric design. Routledge. – 2015.
2. Irwing, P., Booth, T., & Hughes, D. J. (Eds.). The Wiley handbook of psychometric testing: A multidisciplinary reference on survey, scale and test development. John Wiley & Sons. – 2018.
3. Галян І.М. Психодіагностика. Навч. посіб. — 2-ге вид., стереотип. — К. : Академвидав. – 2011. — 464 с.
4. Lange, J., Dalege, J., Borsboom, D., van Kleef, G. A., & Fischer, A. H. Toward an integrative psychometric model of emotions. Perspectives on Psychological Science. – 2020. – 15(2). – Pp. 444-468.
5. Souza, A. C. D., Alexandre, N. M. C., & Guirardello, E. D. B. Psychometric properties in instruments evaluation of reliability and validity. Epidemiologia e Serviços de Saúde. – 2017. – 26. – Pp. 649-659.
6. Simms, L. J., Zelazny, K., Williams, T. F., & Bernstein, L. Does the number of response options matter? Psychometric perspectives using personality questionnaire data. Psychological assessment. – 2019. – 31(4). – Pp. 557.
7. Epskamp, S. Psychometric network models from time-series and panel data. Psychometrika. – 2020. – 85(1). – P. 206.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді екзамену (20%) та поточного оцінювання (80%).
 Екзамен: письмове завдання (1 запитання з теорії + кейс) та усна доповідь.
 Поточне оцінювання: виконання розрахункового завдання (60%), та участь у практичних заняттях (40%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри

Олександр РОМАНОВСЬКИЙ

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Анастасія КНИШ

Назва дисципліни

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»